

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 1 cz. 2

Tematyka/zagadnienie	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENESANS – O EPOCE					
U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie • wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce • wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki • wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra • dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny • opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoce • wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem • wymienić wyznania protestanckie • wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu • wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki • wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce • objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu
Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać dzieła sztuki renesansowej • wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach • zaprezentować dzieła polskiego renesansu • wyjaśnić pojęcia: <i>akt</i>, <i>portret</i>, <i>perspektywa</i>, <i>scenka rodzajowa</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej • opisać twórczość najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli) 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować renesansowe dzieło sztuki • analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać twórczość renesansowych artystów północnych • analizować i oceniać dzieła renesansowe • wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej

		<i>krużganki, miasto idealne</i>			
RENEZANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wzorcowy obraz szlacheckiego życia – <i>Żywot człowieka poczciwego</i> Mikołaja Reja	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać adresata utworu • wypowiedzieć się na temat Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Żywota człowieka poczciwego</i> • scharakteryzować tytułową postać • wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie • wymienić i omówić cechy idealnego szlachcica 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz świata przedstawiony we fragmencie • wyjaśnić, na czym polega paronetyczny charakter dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat kontekstu społecznego
Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie • omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji wiersza • zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych • rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego • skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
Świat myśli Jana Kochanowskiego, utrwalony w <i>Pieśniach</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> • zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego • omówić kompozycję wierszy • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego • zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu • zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać wnikliwej analizy i interpretacji utworów • wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Pieśń XXIV z Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</i> 			
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
„Żaden ojciec podobno barziej nie miłował. Dziecięcia” – o Trenach Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych trenów • zdefiniować tren 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegyryk • odczytać odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna, liryka żałobna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji trenów • określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Artystyczna parafraza psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm • wskazać podmiot 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz Boga i 		

	liryczny i adresata lirycznego w psalmach	<i>translatoryka, humanizm chrześcijański, poeta doctus</i> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego	człowieka wyłaniający się z psalmów • porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia		
Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	• zrelacjonować treść dramatu • przedstawić genezę utworu	• wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów	• wskazać i omówić problematykę utworu • przedstawić konflikt postaw	• omówić uniwersalny charakter tłumaczenia • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza	
Podsumowanie wiadomości na temat Jana	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego • wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego	• scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego	• omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej	• wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• porządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
<i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	• zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i>	• umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym • wskazać w tekście wątki biblijne • wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna</i>	• wskazać w tekście środki retoryczne i omówić ich funkcję • scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i>	• podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnym społeczeństwie polskim • skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na	• zanalizować obraz Jana Matejki

				temat ideologicznej funkcji obrazu	
Ironicznie o miłości ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata • określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli miłości do ojczyzny w procesie wychowawczym
RENESANS – NAUKA O JĘZYKU					
Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić powody stosowania wielkiej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić reguły pisowni wielką literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim 	
Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy łącznie oraz części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy rozdzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły <i>by</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
RENESANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
Streszczenie a parafraza	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić proces tworzenia streszczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów 	
RENESANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

				podsumować i porównać	
BAROK – O EPOCE					
Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i>, <i>kontrreformacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
Sztuka baroku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu baroku • wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej • scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami • przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku • wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rolę Kościoła jako mecenasa sztuki • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wskazać podmiot liryczny, adresata 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworów • określić funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworów • porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia • skonfrontować sonety Mikołaja Sępa

	lirycznego oraz określić sytuację liryczną	lirycznego w analizowanych sonetach • wskazać środki stylistyczne		obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego	Szarzyńskiego z obrazem <i>In actu oculi</i>
Poezja Daniela Naborowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wiersze • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę • odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej • odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków stylistycznych w wierszach • omówić koncept w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> • wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz • dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>
Barok w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, Róża oddana Danielowi Naborowskiemu	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wyjaśnić pojęcie: <i>anafora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz • wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazać się znajomością topiki barokowej i wskazać, które toposy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza • omówić symbolikę róży w naszej kulturze • omówić funkcję anafory 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację, dotyczącą obecności toposu róży w literaturze i sztuce
Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci

		wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworze	zastosowanych w utworze		
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska	• zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe fakty biografii Jana Chryzostoma Paska	• scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu Jana Chryzostoma Paska zdefiniować pamiętnik	• omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić	• analizować styl i język <i>Pamiętników</i>	• podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora	• zaprezentować i uzasadniać własne sądy	• podjąć polemikę
Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
William Szekspir i jego czasy	• zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira	• wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego	• przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii	• omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira	
<i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira (lektura)	• streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów	• scharakteryzować bohaterów dzieła • wskazać nawiązania	• omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych	• analizować język utworu • podjąć dyskusję na	• omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła

	<p>dzieła</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworu 	<p>do reguł starożytnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu 	<p>bohaterów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy dramatu szekspirowskiego 	<p>temat aktualności dzieła</p>	<p>Szekspira</p>
<p><i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów tragedii • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów • określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie • określić funkcję fantastyki w utworze • określić funkcję elementów humorystycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira • wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira • zdefiniować tragizm w utworze • analizować kreację Lady Makbet 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu
<p>Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<p>William Szekspir – podsumowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira • wymienić omawiane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira
<p><i>Skąpiec</i> Moliera (lektura)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • wymienić bohaterów dzieła • wymienić 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje komizmu • omówić <i>Skąpca</i> jako komedię charakterów • omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu • omówić rolę didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu

	najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera	obyczajowość przestawioną w dramacie • omówić kompozycję utworu			
BAROK – NAUKA O JEZYKU					
Pisownia <i>-ji</i> , <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	• wymienić zasady pisowni <i>-ji</i> , <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	• omówić zasady pisowni <i>-ji</i> , <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	• wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki	• zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu	
Kiedy piszemy <i>q</i> i <i>ę</i> , a kiedy – <i>om</i> , <i>on</i> , <i>em</i> , <i>en</i> ?	• wymienić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i> , <i>om</i> , <i>on</i> , <i>em</i> , <i>en</i>	• omówić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i> , <i>om</i> , <i>on</i> , <i>em</i> , <i>en</i>	• wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa	• zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu	
Pisownia przedrostków <i>roz-</i> , <i>bez-</i> , <i>wesz-</i> , <i>wes-</i> , <i>wz-</i> , <i>ws-</i> oraz przyimków złożonych	• wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-</i> , <i>bez-</i> , <i>wesz-</i> , <i>wes-</i> , <i>wz-</i> , <i>ws-</i> oraz przyimków złożonych	• omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-</i> , <i>bez-</i> , <i>wesz-</i> , <i>wes-</i> , <i>wz-</i> , <i>ws-</i> oraz przyimków złożonych	• wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa	• zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
Interpretacja tekstu literackiego	• wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> • wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej	• przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej • omówić budowę akapitów	• formułować tezę interpretacyjną • wskazać konteksty interpretacyjne	• tworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną	
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

OŚWIECENIE – O EPOCE

<p>Oświecenie w Europie i Polsce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawić periodyzację polskiego oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke'a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau • scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie
<p>Sztuka oświecenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie • wskazać na przykładach cechy stylu rokoko 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy stylu klasycystycznego • wymienić cechy stylu rokoko • omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia

OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA

Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia 	
Poetycki opis miłości do ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> zdefiniować hymn 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wzór patrioty ukazany w utworze wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu
Satyryczny komentarz rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować satyrę zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję satyr scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach wskazać w utworach cechy satyry 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę satyr wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpatrzyć satyrę w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie
Współczesna satyra	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu wyjaśnić terminy: <i>ironia, stereotyp, PRL</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy satyry w utworze wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić problem poruszony w satyrze omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego omówić kontekst społeczno-polityczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie
Ćwiczenie umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie

– interpretacja tekstu	dotyczące interpretacji tekstów	według podanych wskazówek	konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	kontekstów w odczytaniu sensu utworów	zinterpretować tekst
Ignacy Krasicki – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego utwory autorstwa Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> rozważyć znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadku</i>
Piewca miłości tkliwej	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować sielankę streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym scharakteryzować bohaterów sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>sentymalizm</i> wskazać elementy sentymalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
Miłość w przyziemnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentu wskazać kontrast w sposobie przedstawienia dwóch światów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę fragmentu omówić funkcję kontrastu zawartego w fragmencie wskazać elementy sielanki we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować rozmowę trzech mężczyzn i wypowiedzieć się na temat ich motywacji omówić język fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty i nawiązania
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny,	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst

			egzystencjalny		
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • opisać sytuację liryczną utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy modlitwy w utworach • formułować przesłanie utworów • wskazać treści symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i interpretować utwory • porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie Jana</i> Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU					
Pisownia skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowiec</i> • wymienić typy skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pisownię skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze